

Målnummer:	UM2869-22	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2022-12-08		
Rubrik:	Om en ansökan om familjeåterförening enligt 5 kap. 3 § första stycket 4 utlänningslagen görs innan anknytningspersonen fyllt 18 år ska han eller hon anses vara underårig vid prövningen av den ansökan.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none">• 1 kap. 2 § och 5 kap. 3 § första stycket 4 utlänningslagen (2005:716)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• EU-domstolens dom den 12 april 2018 (A och S, C-550/16, EU:C:2018:248)• EU-domstolens dom den 16 juli 2020 (i de förenade målen B.M.M. m.fl. C-133/19, C-136/19 och C-137/19, EU:C:2020:577)• EU-domstolens dom den 1 augusti 2022 (i de förenade målen Bundesrepublik Deutschland mot SW m.fl., C-273/20 och C-355/20, EU:C:2022:617)• EU-domstolens dom den 1 augusti 2022 (Bundesrepublik Deutschland mot XC, C-279/20, EU:C:2022:618)		

REFERAT

A och B ansökte i november 2019 om uppehålls- och arbetstillstånd på grund av anknytning till sin dotter respektive syster C, som vid denna tidpunkt var 16 år. C hade beviljats permanent uppehållstillstånd och flyktingstatus som kvotflykting i juni 2018. Migrationsverket avslag A:s och B:s ansökningar i augusti 2021, efter att C hade hunnit fylla 18 år. Vid prövningen bedömdes C vara vuxen.

A och B överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Luleå, migrationsdomstolen (2022-01-26, ordförande Hjärtberg Wernqvist), som avslag överklagandet. Vad gäller bedömningen av C:s ålder angav migrationsdomstolen bl.a. följande skäl. EU-domstolen har i dom den 12 april 2018 (A och S, C-550/16, EU:C:2018:248) slagit fast en tremånadersfrist för ansökan om familjeåterförening. Även om förhållandena i aktuellt mål är annorlunda så till vida att C fortfarande var underårig vid ansökan om familjeåterförening, finner migrationsdomstolen att det saknas skäl att på grund av detta göra avsteg från tremånadersregeln. Migrationsverket har haft fog för att anknytningspersonens ålder vid prövningstillfället är den som ska gälla.

A och B överklagade domen och yrkade att de skulle beviljas sökta tillstånd. De förde fram följande. C ska anses vara ett barn vid prövningen av deras ansökningar. Att anknytningspersonens ålder ska bedömas utifrån förhållandena vid tidpunkten för ansökan har stöd av uttalanden i flera av EU-domstolens avgöranden.

Migrationsverket ansåg att målet skulle återförvisas till verket för ny prövning vid vilken C ska anses vara ett barn. Till stöd för denna inställning förde verket fram följande. Efter migrationsdomstolens dom har Migrationsverket utkommit med ett rättsligt ställningstagande (Tidpunkt för bedömning av barns ålder i ärenden om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning, RS/001/2022). Migrationsverket instämmer numera med A och B om att bedömningen av anknytningspersonens ålder ska utgå från förhållandena vid tidpunkten för ansökan.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2022-12-08, Liljeqvist, Eriksson och Johansson, referent / föredragande Landström), yttrade:

1. Vad målet gäller

Frågan i målet är vilken tidpunkt som ska ligga till grund för bedömningen av en anknytningspersons ålder när en ansökan om uppehållstillstånd ska prövas enligt 5 kap. 3 § första stycket 4 utlänningslagen (2005:716).

2. Gällande rätt

Upphållstillstånd ska, om inte annat följer av 5 kap. 17-17 b §§ utlänningslagen, ges till en utlänning som är förälder till ett ogift utländskt barn som är flykting eller alternativt skyddsbehövande, om barnet vid ankomsten till Sverige var skilt från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller om barnet lämnats ensamt efter ankomsten (5 kap. 3 § första stycket 4 utlänningslagen).

Med barn avses i utlänningslagen en person som är under 18 år (1 kap. 2 § utlänningslagen).

EU-domstolen har i flera avgöranden gjort uttalanden om vilken tidpunkt som ska ligga till grund för bedömningen av om anknytningspersonen (referenspersonen) respektive sökanden ska betraktas som underårig enligt familjeåterföreningsdirektivet (direktiv 2003/86/EG om rätt till familjeåterförening) i fall där anknytningspersonen har flyktingstatus (se EU-domstolens domar den 12 april 2018, A och S, C-550/16, EU:C:2018:248, den 16 juli 2020 i de förenade målen B.M.M. m.fl., C-133/19, C-136/19 och C-137/19, EU:C:2020:577, den 1 augusti 2022 i de förenade målen Bundesrepublik Deutschland mot SW m.fl., C-273/20 och C-355/20, EU:C:2022:617, och den 1 augusti 2022 Bundesrepublik Deutschland mot XC, C-279/20, EU:C:2022:618). Av denna praxis följer att bedömningen av anknytningspersonens och sökandens ålder ska göras utifrån förhållandena vid tidpunkten för ansökan om familjeåterförening, under förutsättning att anknytningspersonen har flyktingstatus. Vidare framgår att om anknytningspersonen eller sökanden fyllt 18 år under asylförfarandet ska han eller hon anses som underårig vid prövningen om ansökan görs inom i princip tre månader från att anknytningspersonen beviljades flyktingstatus.

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

Migrationsöverdomstolen har i rättsfallet MIG 2007:5 uttalat att omständigheterna vid tidpunkten för prövningen är avgörande vid bedömningen av om det finns förutsättningar för uppehållstillstånd på grund av anknytning. Som framgår ovan har EU-domstolen därefter uttalat att bedömningen av en anknytningspersons eller sökandes ålder i vissa fall ska göras vid tidpunkten för ansökan om familjeåterförening.

Av utredningen framgår att C var under 18 år när hon beviljades skyddsstatus och när A och B ansökte om uppehållstillstånd på grund av anknytning till henne. Den tremånadersfrist för att ge in en ansökan om familjeåterförening som enligt EU-domstolen ska tillämpas om anknytningspersonen eller sökanden fyllt 18 år under asylförfarandet saknar därför enligt Migrationsöverdomstolen betydelse i målet. Eftersom ansökningarna gavs in innan C fyllt 18 år ska hon anses vara ett barn vid prövningen av om uppehållstillstånd kan beviljas enligt 5 kap. 3 § första stycket 4 utlänningslagen. Mot den bakgrunden ska underinstansernas avgöranden upphävas och målet visas åter till Migrationsverket för fortsatt handläggning.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen upphäver migrationsdomstolens dom och Migrationsverkets beslut och visar målet åter till Migrationsverket för fortsatt handläggning av A:s och B:s ansökningar om uppehållstillstånd.

Sökord:

Litteratur:
